

Nota ZSRR

do rządu W. Brytanii

MOSKWA (PAP)

W dniu 20 grudnia br. pierwszy zastępca ministra spraw zagranicznych ZSRR — A. A. Gromyko przyjął ambasadora Wielkiej Brytanii w ZSRR — Williama Haytera i wręczył mu notę rządu ZSRR.

W nocy tej, podobnie jak w ostatniej nocy rządu ZSRR do rządu francuskiego, rząd radziecki uważa za konieczne zwrócić uwagę rządu W. Brytanii, że postępowanie rządu brytyjskiego, znajdujące wyraz w zawarciu tzw. układów paryskich, pozostaje w zasadniczej sprzeczności z zobowiązaniami powziętymi przez Wielką Brytanię z tytułu „układu między Związkiem Socjalistycznym i Republiką Radziecką a Wielką Brytanią w sprawie sojuszu w wojnie przeciwko Niemcom hitlerowskim i ich wspólnikom w Europie oraz w sprawie wspól-

(Ciąg dalszy na str. 2)

Pogrzeb Zofii Nałkowskiej

WARSZAWA (PAP)

W dniu 21 bm. stolica pogrzebna znakomitą pisarkę — Zofię Nałkowską.

Sprzed gmachu Ministerstwa Kultury i Sztuki kondukt pogrzebowy wyruszył na cmentarz wojskowy na Powązkach.

Od bram cmentarnych do grobu w alei Zasłużonych, przy dźwiękach marsza żałobnego, przenieśli trumnę na barkach znani pisarze.

Za trumną postępowali, obok rodziny Zofii Nałkowskiej, członkowie Biura Politycznego KC PZPR, Rady Państwa, rząd, a także członkowie Związku Literatów Polskich. Liczne przybyły przedstawiciele świata kulturalnego stolicy oraz organizacji społecznych i młodzieży.

Nad otwartą mogiłą przemówił minister kultury i sztuki Włodzimierz Sokorski.

Przy dźwiękach marsza żałobnego trumna zostaje złożona do grobu. Kolejno długim szeregiem podchodzą delegacje z wieńcami.

Skończyć ze szkodliwym pobłażaniem

Gdzie leżą przyczyny powstania znacznych zaległości w obowiązkowych dostawach żywności? Przede wszystkim w niedotrzymaniu przez wielu chłopów terminów dostaw, w niedostatecznej jeszcze pracy uświadamiającej aktywistów gromadzkich i powiatowych i niedosie sprawnej pracy aparatu skupu. Ale są i inne przyczyny: mianowicie szkodliwa tolerancja wobec kulaków i opornych łamiących terminy dostaw. A oto fakty:

30 listopada minął ostateczny termin wykonania przez zobowiązanych — dostaw żywności. Większość rolników wywiązała się do tego czasu ze swego obowiązku. Jednakże pewna ich część nadal zalega. Aktyw gromadzkich i powiatowych przystąpił więc do rozliczania poszczególnych wsi z obowiązku dostaw wobec państwa. Cóż z tego jednak, jeśli w dalszym ciągu nie przestrzega się ustalonych dodatkowo, ostatecznych terminów, toleruje jaskrawe łamanie obowiązku dostaw.

A tak dzieje się — co ma swoją szczególną wymowę — właśnie w powiatach zajmujących ostatnie miejsce w realizacji dostaw żywności. W powiecie wrzesińskim jest 57 gospodarstw powyżej 10 ha, których właściciele nie odstawili na poczet tegorocznego planu dostaw żywności ani kilograma! Mimo to aparat skupu i przedia gminnych rad nie skierowały w grudniu (do 18 bm.) do kolegium orzekającego ani jednej sprawy. W Konińskim jest 93 takich rolników, którym ani w głowie przystąpienie do odstawy żywności. I tam jednakże cieszą się oni bezkarnością; i tam w grudniu nie skierowano przed kolegium orzekające ani do prokuratora ani jednego kulaka czy opornego.

W powiecie kolskim, mającym najpoważniejsze zaległości w dostawach żywności — aktyw zdecydował się skierować do ukarania pięciu kulaków. Niemrawo przebiega stosowanie sankcji w powiatach Kalisz i Turek. A przecież łamanie planu dostaw, to łamanie obowiązujących w naszym ludowym państwie praw. Tego tolerować nie wolno. Dlatego aktyw gromadzkich i powiatowy winien — wnikliwie rozpatrując sprawy zalegających — celnie stosować sankcje wobec kulaków, kombinatorów i opornych, udzielać równocześnie chłopom ulg w uzasadnionych wypadkach.

Energiczniej niż do tej pory trzeba także być co do organizacji zbiorowych dostaw, organizację dodatkowych spédów. Rok 1955 stawia przed chłopstwem Wielkopolski nowe zadania, nowe obowiązki. Nie można w żadnym wypadku wkraczać weń z zaległościami z roku poprzedniego.

GTAS WIELKOPOLSKI

Cena 20 gr

CZY
TEL
NIK

Rok X Wyd. AB

Poznań, czwartek 23 XII 1954 r.

Nr 304 [3391]

Masy pracujące Francji domagają się odrzućcia układów paryskich

Fala protestów i strajków towarzyszą obradom
Zgromadzenia Narodowego

PARYŻ (PAP)

Jak już podawaliśmy dnia 20 bm. w godzinach wieczornych rozpoczęła się we francuskim Zgromadzeniu Narodowym debata nad ratyfikacją układów paryskich.

Debata toczy się w atmosferze ostrego napięcia politycznego i wzrastającej fali protestów przeciwko remilitaryzacji Niemiec zachodnich, zagrażającej elementarnym interesom narodowym Francji.

Już od wczesnego ranka liczne delegacje z Paryża i z miast prowincjonalnych napływały do Pałacu Burbońskiego, aby w imieniu najszerzszych kół społeczeństwa francuskiego zaprotestować przeciwko planom ponownego uzbrojenia militarnego Niemiec.

W ciągu dnia deputowani do Zgromadzenia przyjęli przeszło tysiąc delegacji reprezentujących mieszkańców Paryża i innych miast, załogi fabryk, organizacje związkowe, organizacje młodzieżowe i kobiece oraz związki b. kombatanów, ienców wojennych i inwalidów.

Robotnicy licznych fabryk przeprowadzili strajki, aby poprzeć delegacje i zmanifestować w ten sposób protest przeciwko planom remilitaryzacji Niemiec zachodnich.

Francuska Rada Pokoju ogłosiła komunikat stwierdzający, że do 20 grudnia zebrało 3.462 tys. podpisów pod apelem, który domaga się, aby Zgromadzenie Narodowe odrzuciło układy londyńskie i paryskie.

W Paryżu studenci zorganizowali tydzień walki przeciwko remilitaryzacji Niemiec zachodnich. W okresie tym odbyło się

8 wieców studenckich, wysłano do Zgromadzenia Narodowego przeszło sto delegacji i zebrano wiele tysięcy podpisów pod petycjami protestującymi przeciwko uzbrajaniu odwetowców z Bonn.

Z ostatniej chwili

Debata nad układami paryskimi we francuskim Zgromadzeniu Narodowym rozpoczęła w poniedziałek wieczorem była kontynuowana w nocy z 20 na 21 bm.

W kołach politycznych zwracają uwagę na pośpiech, z jakim rząd Mendes-France'a chce przeprowadzić ratyfikację haniebnych układów paryskich. Na omówienie i ratyfikację tych układów przeznaczono zaledwie 38 godzin, w tym 10 godzin na wysłuchanie 11 sprawozdań poszczególnych komisji Zgromadzenia Narodowego.

Do głosu zapisało się przeszło 40 deputowanych, w tym 3 komunistów i deputowanych postępowych (m. in. Jacques Duclos), 6 deputowanych katolickich (MNR), 5 byłych gaulistów, 5 socjalistów (m. in. Jules Moch), 3 radykałów (m. in. Edouard Daladier) itd.

W imieniu Komisji Obrony Narodowej zabrał głos Vincent Badio. Jak wiadomo, komisja ta zażądała odroczenia debaty w Zgromadzeniu Narodowym.

„Rząd domaga się od nas powzięcia niesłychanie poważnej decyzji, która może zmienić losy Francji i Europy — powiedział Badio. — Jest rzeczą niesłychaną, aby w 10 lat po zawarciu układu francusko-radzieckiego rząd uznał za stosowne podpisać układy paryskie. Paradosem jest fakt, że nie znalazłoby nie lepszego niż remilitaryzację Niemiec zachodnich.”

Badio stwierdził, że układy paryskie znacznie osłabiają armię francuską, gdyż rzeczywiste dowództwo nad francuskimi siłami zbrojnymi przejdzie w ręce generałów amerykańskich. Z drugiej strony układy paryskie doprowadzą do wskrzeszenia militarnego niemieckiego, przy czym projektowane dywizje niemieckie otrzymają najnowocześniejsze uzbrojenie. W rezultacie nowa armia zachodnio-niemiecka będzie o wiele silniejsza od francuskich sił zbrojnych.

Po tych słowach Badio, premier Mendes-France ostatecznie opuścił salę obrad.

W dalszym ciągu swego przemówienia deputowany Badio zaznaczył, że w tym stanie rzeczy ratyfikacja układów paryskich byłaby wielce niebezpieczna. Dla tego też Komisja Obrony Narodowej zaleca odroczenie debaty, aby uniknąć powzięcia zbyt pośpiesznych decyzji, tak groźnych dla Francji. Odroczenie ratyfikacji daje szansę rokowań z Wschodem, które mogą zapewnić pokojowe współistnienie. Dlatego też odroczenie debaty byłoby rozwiązaniem najrozsądniejszym.

Pismo Prezydium Izby Ludowej NRD do francuskiego Zgromadzenia Narodowego

BERLIN (PAP)

Agencja ADN opublikowała pismo Prezydium Izby Ludowej NRD do przewodniczącego francuskiego Zgromadzenia Narodowego le Troquer. W piśmie tym Prezydium Izby Ludowej wzywa deputowanych francuskiego Zgromadzenia Narodowego, aby potępił układy londyńskie i paryskie i powzięli uchwałę, która odpowiadałaby interesom narodów europejskich, umożliwiła

pokojowe rozwiązanie problemu niemieckiego i przyczyniła się do stworzenia w Europie atmosfery wzajemnego zrozumienia, pokoju i bezpieczeństwa.

Fala protestów w Niemczech zach.

BERLIN (PAP)

W Niemczech zachodnich — wzrasta coraz bardziej ruch protestu przeciwko układom paryskim, przeciwko polityce remilitaryzacji, w obronie pokoju i zjednoczenia Niemiec.

M. in. jak podaje prasa, wielu wybitnych przedstawicieli życia gospodarczego, politycznego i kulturalnego Niemiec zachodnich przyłączyło się do pisma 300 zachodnio-niemieckich pastorów, w którym protestują oni przeciwko polityce remilitaryzacji i wzywają deputowanych Bundestagu, by głosowali przeciwko ratyfikacji układów paryskich.

Dla Waszego i naszego miasta potrzebny jest pokój

List Prezydium MRN w Gdańsku
do Rady Miejskiej Le Havre

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gdańsku wystosowało do rady miejskiej francuskiego miasta Le Havre list, w którym pisze m. in.:

Podobnie jak Gdańsk, miasto Wasze zostało poważnie zniszczone w czasie działań wojennych i jak Gdańsk odbudowę je się z ruin. Dla Waszego i naszego miasta potrzebny jest pokój, potrzebna jest przyjaźnia współpraca narodów bez względu na ich ustrój społeczny, która jest warunkiem rozwoju handlu morskiego, będącego podstawą działalności naszych portów. Dlatego musimy budzić niepokój mieszkańców naszych miast zbrodnicze plany uzbrojenia tych samych militarnych niemieckich, którzy jeszcze tak niedawno niszczyli i deptali nasze miasta, mordowali niewinnych ludzi.

W wypadku realizacji układów paryskich miastom naszym, odbudowywanym z takim wysiłkiem, może grozić ponowne obrócenie w ruiny i zgłuszenie. Uzbrojenie bowiem hitlerowskich odwetowców, nie ukrywających swych żądań rewindykacyjnych zarówno w stosunku do ziem polskich jak i francuskich, stwarza groźbę nowej wojny światowej. Tak zwane ograniczenia i tzw. kontrola militarnemu niemieckiemu nie posiadają żadnego realnego znaczenia, gdyż hitlerowscy generałowie potraktują je jako świstki papieru.

Nie jest jednak za późno, aby powstrzymać ten marsz ku przepaści. Decyzja spoczywa w rękach narodów, które mogą przeszkodzić ratyfikacji wojennych układów paryskich. Czyż ludność naszych miast, tak bardzo dotknięta hitlerowską agresją, nie powinna wystąpić wspólnie przeciwko odbudowie militarnemu niemieckiemu, który zagraża znowu bezpieczeństwu i niepodległości narodów Europy, a zwłaszcza narodów sąsiadujących z Niemcami?

W imię tradycyjnej przyjaźni, łączącej naród polski z na-

Plenum Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Poznaniu

W dniu 20 bm. odbyło się w Poznaniu plenarne posiedzenie Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, poświęcone omówieniu zadań poznańskiej wojewódzkiej organizacji partyjnej w walce o wzrost produkcji rolnej w Państwowych Gospodarstwach Rolnych. Referat na ten temat wygłosił kierownik Wydziału PGR KW PZPR w Poznaniu — tow. Szymczak.

W dyskusji głos zabrali towarzysze: Maciński — sekretarz KP PZPR w Wągrowcu, Wakalski — dyrektor zespołu PGR Gąlowo w pow. szamotulskim, Pietrzak — Wojewódzki Komendant MO w Poznaniu, Koszyca — dyrektor Warsztatów Naprawczych PGR w Międzychodzie, Barczak — sekretarz KP PZPR w Poznaniu, Andrzejewski — sekretarz Komitetu Uczelnianego PZPR Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, Andrzejczak — sekretarz KP PZPR w Gostyniu, Kościuszko — dyrektor Zjednoczenia PGR — Ostrow, Pawlewski — sekretarz Komitetu Zespołowego PZPR w Gołanicy powiatu wągrowieckiego, Piotrowski — kierownik Wojewódzkiego Zarządu Rolnictwa w Poznaniu, Dorna — dyrektor Zjednoczenia PGR — Poznań, Godlewski — sekretarz KW PZPR w Poznaniu, Kotkowski — dyrektor Zjednoczenia PGR — Chodzież, Kowalski — dyrektor Centralnego Zarządu PGR — Wielkopolska, Cybula — przewodniczący Zarządu Okręgowego Zw. Zaw. Pracowników Rolnych i Lesnych, Młodzianowski — przewodniczący ZW ZMP w Poznaniu, Chempowicz — zastępca przewodniczącego WKPG.

Podsumowanie dyskusji dokonał I sekretarz KW PZPR w Poznaniu — tow. Leon Stasiak.

Podczas obrad przemawiał także kierownik sektora PGR Wydziału Rolnictwa KC PZPR — tow. Hajduczenia.

1 400 000 mieszkańców — 330 000 nowych izb
mieszkalnych — 4 000 nowych sklepów
300 restauracji i kawiarni

Warszawa będzie jednym z najpiękniejszych miast świata

W Technikum Budowlanym przy ul. Górnośląskiej 21 odbyło się ostatnie spotkanie młodzieży — przyszłych budowniczych stolicy z naczelnym architektem Warszawy — inż. J. Signalinem.

Młodzież chłonoła z uwagą słowa architekta, który mówił o sprawach najbardziej pasjonujących słuchaczy Technikum Budowlanego i bezpośred-

nio ich obchodzących — o rozwoju Warszawy w ciągu najbliższych 10 lat.

Jak będzie wyglądała nasza stolica w 1965 roku? Będzie to jedno z najpiękniejszych miast świata, rozłożone na olbrzymiej przestrzeni 400 km kwadratowych. Miasto o potężnych dzielnicach przemysłowych, jak np. Żerań, Targówek, Służewiec; miasto, w którym już pełną parą pracować będzie Huta Warszawa, FSO, Ursus i wiele nowych fabryk.

Będzie to miasto, w którym zbudujemy w ciągu najbliższych 10 lat 270 przedszkoli i 200 żłobków, tak, aby 70 proc. kobiet mogło pracować, nie kłopotując się o swe dzieci.

Młodzież słuchała z uwagą wszystkich szczegółów tej wspaniałej wizji.

Zgodnie z zakreślonymi planami, trzeba będzie przez te 10 lat wybudować w Warszawie 4 tysiące sklepów z artykułami spożywczymi i przemysłowymi, 300 restauracji i kawiarni, wielkie domy towarowe na Żoliborzu, Mokotowie, Ochocie i Grochowie. Trzeba rozbudować Centralny Park Kultury i Lasek Bielański, rozciągnąć Ogród Saski aż do ul. Żelaznej, aby płuca warszawiaków wdychały zawsze świeże powietrze.

Warszawa roku 1965 będzie liczyła 1.400.000 mieszkańców. Trzeba wybudować dla nich 330 tysięcy izb mieszkalnych, a to wymagać będzie olbrzymich nakładów finansowych i materiałowych.

Przyznanie Międzynarodowych Nagród Stalinowskich „Za utrwalenie pokoju między narodami”

MOSKWA (PAP)

W dniach 11, 14 i 18 grudnia br. obradował w Moskwie Komitet Międzynarodowych Nagród Stalinowskich „Za utrwalenie pokoju między narodami” pod przewodnictwem członka Akademii D. W. Skobelcyna. Komitet rozpatrzył wnioski dotyczące przyznania nagród za rok 1954.

W wyniku uchwały Komitetu, tytuły laureatów Międzynarodowej Nagrody Stalinowskiej za wybitne zasługi w walce o zachowanie i utrwalenie pokoju otrzymali: Denis Nowell, prawnik — Anglia,

Thakin Kodaw Hmaing, pisarz — Burma, Feliks Iversen, profesor uniwersytetu — Finlandia, Alain le Leap, sekretarz generalny Powszechnej Konfederacji Pracy — Francja, Priżono, profesor i dziekan wydziału literatury uniwersytetu w Dżakarcie — Indonezja, Baldomero Sanin Cano — profesor i doktor honoris causa uniwersytetów w Edenburgu i Bogocie — Kolumbia, Nicolas Guillen, poeta — Kuba, Bertold Brecht, poeta i dramaturg — Niemcy, André Bonnard, profesor uniwersytetu w Lozannie — Szwajcaria.

IX sesja Zgromadzenia Ogólnego NZ zakończyła obrady

Oświadczenie ministra Skrzyszewskiego przed opuszczeniem Nowego Jorku

NOWY JORK (PAP)

17 grudnia odbyło się końcowe plenarne posiedzenie IX sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ. Zgromadzenie Ogólne zatwierdziło na końcowym posiedzeniu szereg rezolucji, uchwałonych przez poszczególne komisje.

Po wyczerpaniu porządku dziennego przewodniczący Zgromadzenia Ogólnego Van Kleffens ogłosił, że IX sesja Zgromadzenia Ogólnego NZ zostaje zamknięta.

Już od półtora miesiąca trwa powstanie przeciwko francuskim kolonizatorom

PARYŻ (PAP)

Sytuacja w północnej Afryce jest w dalszym ciągu naprężona. W Algierze wojska francuskie i oddziały żandarmerii w liczbie 10 tys. ludzi prowadzą operację w rejonie górskiego masywu Aures, gdzie od półtora miesiąca trwa powstanie przeciwko francuskim władzom kolonialnym. Pozostałe oddziały wojska i policji otoczyły okręg górniczy Uezan na granicy algero-tunezyjskiej i dokonały aresztowań wśród ludności miejscowej.

Również w Maroku dokonano wielu aresztowań i represji.

Dzienniki paryskie podkreślają, że mimo apelów gubernatora francuskiego w Tunisie i obecnego rządu tunezyjskiego do złożenia broni, walka przeciwko kolonizatorom toczy się nadal.

Wrocławskie czworaczki opuściły klinikę

Przed domem, w którym mieszkają: Tadeusz i Zofia Majewscy — rodzice wrocławskich czworaczek, zatrzymała się „Warszawa”. W tym momencie błysnęły reflektory. To Polska Kronika Filmowa uwieczniła na taśmie przybycie czworaczek do domu.

Czworaczki czują się dobrze. Po 8-tygodniowym pobycie w II Klinice Ginekologiczno-Położniczej we Wrocławiu, przybrały na wadze. Maciek waży obecnie 2.800 g, Wojtek — 2.760 g, Kazik — 2.680 g i Jacek — 2.650 g.

Wydział Zdrowia Prezydium MRN we Wrocławiu zapewnił czworaczkom stałą opiekę lekarską i pielęgnarską. Dwie doświadczone pielęgniarki pełniły na zmianę dyżur przy czworaczkach.

Rodzice czworaczek otrzymali od Wydziału Zdrowia Prezydium MRN we Wrocławiu 4 białe, wygodne łóżeczka dla swych dzieci, wagę, hermetyczne kubki do przechowywania piersi, pedałową umywalkę, elektryczną suszarkę i pralkę.

1.145.000 choinek na święta

Około 1.145.000 drzewek choinkowych dostarczyła w tym roku na sprzedaż Państwo wa Centrala Drzewna. Sama Warszawa otrzymała ponad 220 tys. choinek.

Sprzedaż choinek zajmują się MHD, WSS, a w miastach powiatowych i osiedlach gminnych spółdzielnie „Samopomoc Chłopska”.

Spekulacja mięsem nie popłaca Wysokie kary na dezorganizujących skup

WARSZAWA (PAP)

Organa MO zatrzymały ostatnio szereg osób dokonujących nielegalnego uboju oraz skupujących zwierzęta i mięso w chłopskich w celach spekulacyjnych.

Na terenie Warszawy zatrzymano m. in. w dniu 9 bm. Krystynę Gutowską i Henryka Koza, którzy przewoźili ukryte w koszach ok. 90 kg mięsa wieprzowego, aby je sprzedać po cenach spekulacyjnych. W stosunku do obojga wszczęto śledztwo i zastosowano areszt tymczasowy wobec Władysława Smołyńskiego, który w dniu 14 bm. przywiózł 116 kg mięsa wieprzo-

wego nie badanego przez weterynarza.

Podobne meldunki napływają z innych województw. Speculantom, usiłującym w celach zysku dezorganizować rynek mięsny, grożą surowe kary.

W niektórych powiatach województwa krakowskiego skup żywa ca utrdułali spekulanci, wykupując od chłopów bydło, trzodę chlewną i prowadząc nielegalny ubój. Elementem spekulackim wypowiadano ostatnio energicznie walkę.

W samym tylko powiecie Olkusz aresztowano ostatnio ponad 20 notorycznych spekulantów. Na 2 lata obozu pracy skazano m. in. Władysława Witka ze wsi Sułozowa.

dyktatu, lecz w drodze porozumienia suwerennych państw.

Sesja dowiodła równocześnie, że ten stan rzeczy jest nie wygodny dla pewnych sił w Stanach Zjednoczonych. Pod koniec sesji siły te podjęły próby zakłócenia atmosfery sesji i skierowania jej na fałszywy tor, na przykład przez postawienie sprawy szpiegów amerykańskich, skazanych w Chińskiej Republice Ludowej. Delegacja polska, w głębokim przekonaniu, że ONZ może i powinna się przyczynić do utrwalenia pokoju i rozwoju współpracy między narodami, starała się swym wysiłkiem przyczynić się do osłabienia porozumienia i wnieść swój wkład w słuszne rozwiązanie zagadnień międzynarodowych.

Hitlerowscy zbrodniarze dowodami armii zachodnio-niemieckiej

Rząd polski zamierza powierzyć dowództwo planowanej armii zachodnio-niemieckiej wyłącznie kierownikom osobistym z b. Wehrmachtu.

W ten sposób przyszłe lotnictwo republiki niemieckiej ma być podporządkowane hitlerowskiemu generałowi Gallandowi, siły morskie ma objąć b. „Korvettenkapitän” Kretschmer, zaś siły lądowe — osławiony zbrodniarzem wojennym generał Hasso von Manstein.

Ci trzej ludzie okazali się w czasie minionej wojny prawdziwymi fanatykami hitlerizmu.

Równoległe do tych zamierzeń odbywa się już praktyczne szkolenie przyszłych kadr niemieckiej Wehrmachtu w amerykańskich szkołach wojskowych.

Nota ZSRR do rządu W. Brytanii

(Ciąg dalszy ze str. 1)

pracy i wzajemnej pomocy wojennej”. (Układ ten zawarty został 26 maja 1942 r. na okres 20 lat do końca 1962 r.)

Nota radziecka przypomina, że układy paryskie umożliwiające remilitaryzację Niemiec zachodnich i wciągnięcie ich do agresywnego bloku północno-atlantyckiego i do innych ugrupowań militarnych wymierzonych przeciwko Związkowi Radzieckiemu i krajom demokracji ludowej, jak również zmierzające do przestawienia ciężkiego przemysłu za-

CRS „Samopomoc Chłopska” wykonała roczny plan zaopatrzenia wsi w towary przemysłowe

W bieżącym roku, zgodnie ze wskazaniami II Zjazdu partii, wydatnie wzrosły dostawy towarów przemysłowych na zaopatrzenie ludności wiejskiej. Toteż poważnym osiągnięciem spółdzielni gminnych „Samopomoc Chłopska” jest wykonanie w skali krajowej w dniu 16 bm., czyli na dwa tygodnie przed terminem, Narodowego Planu Gospodarczego w dziedzinie obrotu detalicznego. Do tego dnia sklepy rolniczej spółdzielczości zaopatrzenia i skupu dostarczyły chłopom o 13% towarów więcej, niż w okresie całego roku ubiegłego. Ponadto druga połowa grudnia jest okresem wzmożonych zakupów, do końca roku wieś otrzyma jeszcze dodatkowo duże ilości artykułów przemysłowych i spożywczych.

Najwydatniejszą poprawą nastąpiła w tym roku w zaopatrzeniu rolników w artykuły produkcyjne, a zwłaszcza w nawozy sztuczne, maszyny i narzędzia rolnicze, materiały budowlane.

Do wszystkich ZMP-owców

W związku z opublikowaniem projektu nowego statutu Związku Młodzieży Polskiej Prezydium Zarządu Głównego ZMP wystosowało do wszystkich członków organizacji list, w którym wzywa młodzież, by otwierała szeroką i wnikliwą dyskusję nad statutem, nad pracą swych kół i zarządów, nad obowiązkami i zadaniami stojącymi przed każdym członkiem ZMP.

Prezydium ZG ZMP podkreśla m. in. w liście, że w dyskusji młodzież winna najwięcej uwagi poświęcić sprawie rozwijania pracy politycznej i wychowawczej, aby życie wszystkich kół było bogate w treści ciekawe, by młodzież uczyła się żyć pięknie i lepiej, lepiej pracować, lepiej rozumieć, co się wokół niej dzieje, gorzej zwalczać to, co wrogle.

Przypomnienie na czasie

Die Saar ist frei.
Heil dem Führer!

Oto czym dla militarystów niemieckiego są „gwarancje”, układy i zobowiązania międzynarodowe.

Z lewej: oddziały SA wkraczają do Zagłębia Saary w 1935 roku.

Po prawej: oddziały hitlerowskiego Wehrmachtu przebiegają przez Ren, wkraczając do zdemilitaryzowanej strefy Nadrenii w 1936 roku.

Arch. CAF

Ponad 47.000 zagród chłopskich otrzymało światło elektryczne w 1954 r. Plan radiofonizacji wykonany z nadwyżką

WARSZAWA (PAP)

Przedsiębiorstwa Elektryfikacji Rolnictwa wykonały roczny plan do dnia 18 bm. W br. energię elektryczną otrzymało ponad 47 tys. zagród chłopskich. Zelektryfikowano łącznie 585 wsi, tj. o 42,7 proc.

Eksplozja w jednej z fabryk I. G. Farben

W fabryce środków wybuchowych Leverkusen Schlebusch (Niemcy zachodnie) nastąpiła gwałtowna eksplozja w jednym z budynków zawierających nitroglicerynę. Jest to już piąta w tym roku tego rodzaju katastrofa w I. G. Farben.

więcej niż w ub. r., 300 państwowych gospodarstw rolnych, 231 ośrodków gospodarczych spółdzielni produkcyjnych i 53 POM-y. Ponadto w 95 częściowo zelektryfikowanych wsiach podłączono do sieci zagrody chłopskie, które przedtem nie korzystały ze światła i energii elektrycznej.

Prace elektryfikacyjne koncentrowały się w tym roku w województwach zaniebawianych pod tym względem w okresie międzywojennym, takich jak: warszawskie, białostockie, lubelskie i rzeszowskie. W województwach tych światło elektryczne otrzymały w tym roku 232 wsie.

W niektórych województwach Przedsiębiorstwa Elektryfikacji Rolnictwa rozpoczęły już prace, zaplanowane na rok przyszły.

Jak wynika z obliczeń dokonanych obecnie przez Centralny Zarząd Radiofonizacji Kraju, na 16 dni przed terminem zrealizowano roczne zadania w zakresie przyłączania gromad wiejskich spółdzielni produkcyjnych i PGR-ów do sieci radiowęzłów oraz instalowania głośników. Jest to osiągnięcie tym większe, że plany w poszczególnych dziedzinach zostały w ciągu roku podwyższone przeciętnie o kilkadziesiąt procent.

Do 15 grudnia br. założono instalacje i głośniki radiowe w 2.434 wsiach i w 621 PGR-ach. Ogółem zainstalowano w bież. roku na wsi 266.524 głośniki, realizując plan w 101,4 proc.

Bevan krytykuje politykę państw zachodnich

LONDYN (PAP)

Dnia 18 bm. Bevan, komentując uchwały sesji Rady Atlantycznej, oświadczył m. in.:

Dlaczego podejmujemy decyzję w sprawie stosowania bomb wodorowych? Dlaczego jednocześnie podejmujemy decyzję w sprawie remilitaryzacji Niemiec zachodnich?

W ciągu ostatnich 3-4 lat wszyscy politycy o samodzielnym poglądach doszli do wniosku, że poprawiła się sytuacja międzynarodowa. W latach 1950-1951 mówiono nam, że lata 1953-54 będą latami najbardziej niebezpiecznymi, że w latach tych niebezpieczeństwo wojny będzie największe i że powinniśmy się do tego przygotować i uzbroić Niemcy. Nie zgadzałem się z tym stanowiskiem. Uważałem, że jest ono niesłuszne i okazało się, że miałem rację.

Czym oficjalnie uzasadnia się remilitaryzację Niemiec? Uzasadnienie jest następujące: gdy tylko Niemcy będą uzbrojeni, będziemy mogli prowadzić rokowania z Rosjanami z pozycji siły.

A co przez ten czas będą robili Rosjanie? Czy zamierzają oni siedzieć z założonymi rękami? Rosjanie powiedzieli już, że nie zamierzają. A więc, po uzbrojeniu Niemiec zachodnich zobaczymy, że Rosjanie stali się silniejsi i że między Wschodem a Zachodem istnieją te same oparte na sile stosunki.

Zamiast zrębów olbrzymie lasy zasadzone przez młodzież

WARSZAWA (PAP)

Ponad 100 tys. dniówek przepracowała w tym roku młodzież szkolna przy zalesianiu i zadrzewianiu kraju.

Jak podaje Główny Komitet „Dni Lasu i Ochrony Przyrody”, młodzież szkolna zalesiła w tym roku 6.600 ha zrębów, halizn i nieużytków w państwowych gospodarstwach leśnych, spółdzielniach produkcyjnych i na innych gruntach przeznaczonych pod zalesienie. Prócz tego młodzież szkolna zadrzewiała drogi na przestrzeni 440 km i oczyściła 290 km pasów przeciwpożarowych w lasach.

Podkreśliwszy, że bezsensowne są nadzieje, iż polityka z pozycji siły wobec ZSRR da pomyślne wyniki, Bevan oświadczył: „Dlaczego nie rozpoczynamy przygotowań do pokoju, lecz przygotowujemy się do wojny?”

Bevan stwierdził, że jeżeli blok zachodni rzeczywiście dąży do pokoju, to należy natychmiast przyjąć Chiny do ONZ. „Dlaczego sekretarz generalny ONZ jedzie do Pekinu? Dlaczego Pekin nie zaproszą do ONZ?”

ZKRAJEM
Ośrodki szkolenia kadr dla spółdzielczości produkcyjnej przeszkolili dotychczas ponad 25 tys. spółdzielców, m. in.: przewodniczących spółdzielni, księgowych, brzygadistów polowych i hodowców, kierowników ferm drobiarskich itp.

W dniu 18 bm. odbył próbny rejs na Wiśle nowy statek pasażerski — „F. Dzierżyński”, jeden z największych i najszybszych statków rzecznych w kraju. Posiada on 80 miejsc siedzących, zaś na rejsy spacerowe będzie mógł zabierać blisko 300 pasażerów.

W dniu 20 bm. z bocznicy kolejowej nowouruchomionej w tegorocznym „Dniu Górnika” kopalni „Julian” w Piekarach Śląskich, odeszły pierwsze wagony z wydobywonym węglem.

W niedzielę, 19 bm. został próbnie rozpalony 2 wielki kocioł elektrociepłowni „Zerań”. Równoległe trwają intensywne prace przy montażu turbiny II turbos zespołu.

W ostatnich dniach Centrala „LAS” dostarczyła wrocławskim zakładom gastronomicznym pierwszy transport pieczarek — wyhodowanych w ponieścieckich bunkrach.

Ostatnio ukazał się w sprzedaży starannie wydany przez Państwowe Zakłady Wyd. Lekarskich Kalendarz Matki i Dziecka, opracowany przez lekarzy specjalistów. Kalendarz zawiera krótkie, barwne ilustrowane pogadanki o zachowaniu się kobiety przed i po porodzie, o karmieniu i odżywianiu niemowląt i dzieci w różnych okresach ich życia; obejmuje również wskazówki, jak ustrzec się od chorób zakaźnych.

Przy nabrzeżu basenu Władysława IV w porcie gdańskim przy cumował polski motorowiec „Nowa Huta”, który przywiózł z Turcji rodzynki i orzechy włoskie oraz bawełnę egipską.

1

2

U milionerów w Ujeździe

Zanim rozpocznie się drugie w historii Ujazdu (pow. Kościan) zebranie obrachunkowe miejscowej spółdzielni produkcyjnej, zajrzyjmy do mieszkań spółdzielców. Stanisława Wojciechowskiego wraz z żoną i córkami (zdjęcie nr 1) zastajemy — powiedzieć by można — przy „stole obrad”. Liczą. A liczyć jest co. Związka, że od Wojciechowskiego do pracy na wspólnym wychodzą wszyscy: żona i córki — Antonina i Stanisława, a nawet stary już wuj Józef. Piękny jest też dorobek spółdzielczej rodziny. 23 020 zł gotówki, ponad 4250 kg zboża, 3453 kg ziemniaków, 3000 kg bura ków pastewnych, tyle wynosiła całoroczna ich dochody.

— To jednak nie wszystko — mówi Wojciechowski. Mam działkę przyzgodową, w oboznie dwie krowy, cztery świnie, dwie owce, kury. W tym roku sprzedałem zakontraktowanego cielaka. Do tego dochodzą miesięczne zaliczki, wypłacane przez spółdzielnię. — A pasza? — Wytloki, liście — to otrzymujemy ze spółdzielni przez cały rok.

Tradycyjnym pytaniem — co zamierzacie kupić za pieniądze, które otrzymacie — kończymy nasze spotkanie z Wojciechowskim.

Rozmówca wskazuje na pię

stawiają, teraz spółdzielcy przed swym oborowym.

★
Czas już pójść na zebranie. Do świetlicy Domu Starców ciągną gromady ludzi. Spotykamy wśród nich również drugiego oborowego — Wawrzyna Mokrzyńskiego z dziećmi (zdjęcie nr 3). Mokrzyński i Łajs dbać będą o to, by pogłowie bydła zwiększyć w przyszłym roku o 50 proc.

★
Na sali zebrało się szczególnie dużo kobiet i młodzieży (zdjęcie nr 4). W spółdzielni pracują rzetelnie na równi ze statutowymi członkami, więc też dalsze losy ich wspólnej gospodarki nie są im obce. To, że plony zbóż wzrosły przeciętnie o 3 kw. z ha, że zbiory buraka cukrowego doszły do 200 kw z ha, że powiększono świnia, że zbudowano nowoczesny kurnik na 500 niosek — jest zasługą ich wszystkich.

Paradoksem, jak dotychczas jest to, że w spółdzielni nie zdołano jeszcze znormować wszystkich prac, że zdarza się, iż spółdzielca otrzymuje niekiedy za 6 godzin pracy w ziemi, tyle samo ile za 11 godzin podobnej pracy

rydzy, które, choć wymagają dużego nakładu pracy, przynoszą największe dochody, zakupić nowe maszyny — siewnik i młockarnię, dwa wozy i waga, polepszyć stan stodoły i obory, wybudować gnojownię. Ogółem 110 000 zł dochodu podzielonego przeznaczają na fundusz inwestycyjny.

— Rozsądny gospodarz dba nie tylko o jedzenie — powie dział Stanisław Wojciechowski. — Aby w przyszłym roku większy jeszcze mieć dochód, trzeba dziś i zawsze pamiętać o rozwoju naszej gospodarki.

★
Kończy się zebranie. Spółdzielcy wychodzą zadowoleni. Na każdą przepracowaną dniówkę obrachunko-

wą przypada przeciętnie 20 zł w gotówce, 3,7 kg zboża, 3 kg ziemniaków.

Na sali pozostaje jeszcze kilka osób. To „sztab” spółdzielni (na zdjęciu 5 — stoją od lewej) agronom Lucjan Mielcarek, przewodniczący Stanisław Piotrowiak, brygadziści i członek zarządu Szczepan Maćkowiak, brygadier brygady traktorowej Ignacy Cichecki oraz sekretarz organizacji partyjnej Jan Janowski. Dyskutują o tym, jak w przyszłym roku osiągnąć jeszcze wyższe dochody. 1 800 000 zł — to ich ambicji jeszcze nie zadowala.

(Tad)

zdjęcia (5) — Kaz. Przychodźki

4

3

kna, żółto-brązowa sypialnię. To kupiłem w roku ubiegłym. No, a teraz trzeba i drugiej córce kupić wyprawę.

★
Oborowego Fr. Łajsa i chlewniarskiego Fr. Piotrowiaka (zdjęcie nr 2) spotkaliśmy na spółdzielczym podwórku. Łajs — to zasłużony chlewniarski dyplom I stopnia „za dobre wyniki i wzorowe utrzymanie trzody chlewniej”. Piotrowiak osiągnął w tym roku przeciętną wydajność mleka od krowy o 825 l wyższą niż w roku ubiegłym. Udać 3200 l mleka od krowy, takie zadanie

w lecie. Nowy zarząd musi to zmienić.

— Dochody nasze są duże — mówił w swym sprawozdaniu przewodniczący spółdzielni, Stanisław Piotrowiak. — 1 791 686 złotych w przeliczeniu na gotówkę. Wysokość dniówki obrachunkowej wzrosła o 4 zł w stosunku do roku ubiegłego. Jak wykorzystać uzyskane dochody dla rozwoju gospodarki spółdzielczej, nad tym winniśmy się szczególnie zastanowić.

Spółdzielcy w Ujeździe postanawiają nadal rozwijać uprawę roślin przemysłowych — czarnuszek, rzepaku, kuku-

5

PRZODUJĄ Budowlane Przedsiębiorstwa Powiatowe w Wielkopolsce

„Młodzież w walce o nowe metody pracy i postęp techniczny” — pod tym hasłem odbyła się w Poznaniu wojewódzka narada przodującej młodzieży Budowlanych Przedsiębiorstw Powiatowych, zorganizowana przez Zarząd Wojewódzki ZMP, Wojewódzki Zarząd BPP i Związek Zawodowy Pracowników Budowlanych.

Jak wykazał referat dyrektora WZ BPP — Jana Krysztofa i dyskusja, stosowanie przodujących metod przyniosło już piękne rezultaty.

Dowodem chociażby to, że Budowlane Przedsiębiorstwa Powiatowe, podległe Wojewódzkiemu Zarządowi, wykonały roczne zadania jako pierwsze w kraju już do 30 listopada. W pierwszym półroczu przedsiębiorstwa te zwiększyły także znacznie wydajność pracy i obniżyły dodatkowo koszty własne o ponad 1 255 000 złotych, w czym przodują przedsiębiorstwa w Ostrowie i Lesznie. Duży wpływ na przyspieszenie tempa robót wywarło zmechanizowanie prac.

Zebrań podjęli rezolucję, w której wyrazili gotowość realizacji uchwał krajowej rady aktywów budownictwa mieszkaniowego, m. in. przez jak najszybsze stosowanie w pracy li-

stów gwarancyjnych i protokolarnego odbioru robót metodą Skitiewa, oszczędną gospodarkę materiałową na budowach oraz pełniejsze niż dotychczas wykorzystanie posiadanego sprzętu mechanicznego.

**Przedstawiciele
Kammer der Technik
z NRD
podzielili się
swymi doświadczeniami
z członkami
poznajskiego NOT-u**

Jak już donosiliśmy, Poznań odwiedziła ostatnio 4-osobowa grupa inżynierów z Niemieckiej Republiki Demokratycznej, członków organizacji technicznej — Kammer der Technik. Goście zwiedzili m. in. Fabrykę Maszyn Zmieszanych w Starogardzie, oddziały produkcyjne Zakładów im. Stalina, Poznańskie Zakłady Środków Odżywczych oraz Stary Rynek, osiedla mieszkaniowe na Dębcu i przy ul. Chociszewskiego. Następnie dyskutowali z przedstawicielami NOT-u w Klubie Stowarzyszenia Architektów.

Poczynione przez inżynierów NRD uwagi przydadzą się na pewno naszym działaczom gospodarczym, technikom i inżynierom. Wyrażając np. podziw dla wysokiego stopnia mechanizacji nowej odzieży PFMŻ oraz wyposażenia Fabryki Środków Odżywczych w placówki socjalne (żłobek, ambulatorium) — goście niemieccy zwrócili również uwagę na fakt słabego jeszcze u nas włączenia kobiet do pracy przy mechanizmach i obrabiarkach. Goście stwierdzili również, że organizacja Kammer der Technik kładzie w bieżącej swej pracy większy nacisk na sprawy postępu technicznego, podczas gdy NOT zbyt mało przebiega jest zagadnieniami organizacyjnymi i administracyjnymi.

BOSMAN z „BAJKI”

Spółka autorska R. Długosz i E. Maszewski powinna serdecznie podziękować dyr. ALEKSANDROWI GASSOWSKIEMU, który dobrze zainscenizował „Bosmana z Bajki”. Powiedzieliśmy nawet ciepło, gdyby w gmachu „Komedii Muzycznej” pod czas wieczoru było naprawdę śmiesznie. Tymczasem w niektórych miejscach wiało po prostu nudą zawinioną przez autorów. W programie teatralnym zwierają się oni: „Doniosłość gospodarczego i zwłaszcza politycznego znaczenia Odry skłaniała raczej do wybrania formy poważniejszej.” — no a tymczasem w trakcie pisania „do pierwotnej koncepcji zaczął się wkradać wesoły chochlik”. Pozwalamy sobie zauważyć, że niejakiemu Szekspirowi zdarzało się to w największych tragediach, nawet i „Hamlecie”, choć, jak powszechnie wiadomo, nie jest to komedia. U niedoścignionego mistrza wszystko było poza tym podporządkowane generalnej tezie utworu.

Szukaliśmy takiej, choćby najbardziej skromnej tezy w „Bosmanie z Bajki”. Bez skutku. Gdyby ktoś zapytał, o czym jest ta sztuka — można by, rzecz prosta, odpowiedzieć — o słodkowodnych wodniakach na Odrze, lecz to tylko temat. A konflikt? Czy można za taką uznać nieudolne zaloty Żeligi do córki sternika Klima? Przecież wiadomo od samego początku, że bosman — Marysia puści hochsztaplera z kwitkiem. Czyżby więc mamusia, nowy gatunek „zwodniaczony” pani Dulskiej, mogła wystarczyć jako oś konfliktu o komediowych, lub nawet farsowych perypetiach? Oczywiście nie, chyba — że powtórzyliby się wszystkie ograne akcesoria. Tak więc jako ostatnie pozostaje zobowiązanie załogi, która walczy o skrócenie czasu przepływu. Wydaje się jednak, że aby tę sprawę przedstawić w komedii, trzeba wyjątkowego mistrzostwa pióra. Wszelkie wtłaczanie na siłę sloganów i tez, choćby najbardziej słusznych z politycznego punktu widzenia, nie prowa-

KOMEDIA MUZYCZNA R. DŁUGOSZA I E. MASZEWSKIEGO — MUZYKA: SYLWESTER CZOSNOWSKI — REŻYSERIA: ALEKSANDER GASSOWSKI — DEKORACJE: ADAM BILSKI — W TEATRZE „KOMEDIA MUZYCZNA”

dzi do niczego, daje skutek wręcz przeciwny.

★
Reżyseria A. Gassowskiego potraktowała „Bosmana z Bajki” pieczołowicie. Starannie opracowano wszystkie słabe miejsca, by one zaginęły, a braki tekstowe nadrobiono ruchem na scenie. Wszyscy aktorzy z sensem poruszają się na pokładzie barki; tak na przykład — fragment, gdy o włos grozi „Bajce” katastrofa, zmontowano dobrze, z nerwem i napięciem dramatycznym, choć można by się obawiać, jak się to uda na maleńkiej i płytkiej scenie. Tu już wchodzimy w drugą dziedzinę inscenizatora, w jego konsultację z projektodawcą dekoracji. Trzeba przyznać, że ADAM BILSKI przygotował je bardzo dobrze; może początkowa odsłona jest zbyt landrynkowa, lecz inne nadrabiają braki pierwszej. Zarówno przygotowany — prostym, a pomyslowym sposobem — ruch na rece, jak i końcowa „szczecińska” dekoracja — warte są pochwały. Zastępowanie wiec odbierał A. Bilski oklaski po podniesieniu kurtyny, co się na ogół w „Komedii Muzycznej” nie zdarza.

Z wykonawców na pierwszym miejscu (w jednej z dwu obsad) trzeba postawić J. STRUMIŃSKIEGO. Jego kapitan Holownika Tonda Havranek, nie przypadkowy ani w sztuce, ani w rzeczywistości (jak zapewniali autorzy w programie), mógł się podobać. Zrezygnował z czeszczyzny miała swój ciepły uroczek. W piosenkach nie silił się na doścignięcie mistrzów operowych, a zwyczajnie, po-

prostu kameralnie zanucił, co było dla niego przewidziane — ku ogólnemu zadowoleniu. Niestety żeński bosman z „Bajki” nie była przekonywającą partnerką. Grająca tę rolę HANKA DOBRZANKA była Marysią oschłą, zimną, jakby w ogóle nie zaangażowaną uczuciowo w miłość sympatycznego Havranka. No i w ten sposób watek miłosny, i tak słabowity, uwiłdł prawie bez reszty. Rola Agnieszki (żona sternika) potraktowała IRENA DETKOWSKA jako nowe wcielenie pani Dulskiej. Oczywiście wszystkie zagrania tracące „dulszczyznę” witano tradycyjnymi salwami śmiechu. Aktorka dysponująca dużą „vis comica” mogłaby jednak popracować nad większą różnorodnością gestów, mimiki, ruchów. OLECH MOŁIŃSKI, jej sceniczny wspólnik planów matrymonialnych, stworzył zabawną postać złodzieja i spekulanta ustrojonego w marynarskie piersi. Młody aktor WŁADYSŁAW OLSZAK zagrał obiecującą rolę praktykanta Walka, traktując ją charakterystycznie, nigdzie nie wpadając w szarżę. WŁODZIMIERZ DOBRZĄŃSKI nie mógł wiele wydobyć z postaci sternika „Bajki”. Autorzy każą mu ciągle mówić „ptaszyno”, używają licznych „odrzańskich powiedzonek”, które czasami ni przypiął ni przyłatał. Mimo to poznański wykonawca dzielnie brnął przez wszystkie przeszkody, jakos dopinając tego, że możemy się zgodzić i na takiego „wilka słodkich wód”.

★
Jedną jeszcze końcową uwagę: wydaje się, że tzw. „wodniacy”, stanowiący pretekst do chóralskich śpiewów, powinni wyglądać na ludzi, którzy rzeczywiście pracują fizycznie. Tymczasem gromadka przystojnych panienek i chłopców przypomina bar dziej wczasowiczów ze Szklarskiej Poręby, niż załogę siostrzanych barek „Bajki”. No, ale teatr ma prawo do swojej licentia dramatica...

J. MŁ

Pytam Wydział Zdrowia...

Co mam robić, jeżeli muszę chorego odwiedzić do lekarza? Biorę taksówkę. Kierowca wystawia mi za przejazd rachunek, lekarz go potwierdza, a Wydział Zdrowia Prezydium MRN winien zwrócić chwilowo wyłożone pieniądze.

I tu sek! Wcale nie łatwo jest otrzymać zwrot pieniędzy z Wydziału Zdrowia. Urzędnik tegoż wydziału, pracujący w pokoju nr 5, odnotowuje kwotę i informuje, że np. w następną środę można przysłać po odbiór pieniędzy. Petent, ucieszony dobrą organizacją pracy, pełen optymizmu, przybywa w następną środę po to, aby się dowiedzieć, że... pieniędzy nie ma! Są osoby, które przychodzą w tej sprawie do Wydziału Zdrowia po kilka razy i odchodzą... z kwitkiem.

Pytam więc, po co zapisuje się kwoty, które mają być zwrócone — chyba po to — aby zapotrzebować odpowiedzi na ilość gotówki. A jeżeli tak, to dlaczego musimy po kilka razy pukać do pokoju nr 5 w Wydziale Zdrowia?

L. A.
(nazwisko i adres znane redakcji)

Odpowiadamy Czytelnikom

Józef Grzeoszka. — Wagrowiec. Wniosek o wynagrodzenie za szkoda, jaką wyrządził Panu dzięki w ziemniakach, jest w trakcie załatwiania. Z chwilą zatwierdzenia przez komisję, odszkodowanie zostanie Panu niezwłocznie wypłacone. (1902)

W. J. Śr. Zgodnie z oświadczeniem kierownika budowy, był Pan zatrudniony jako robotnik sezonowy i przez cały czas swojej pracy pobierał Pan dodatkę do uposażenia w wysokości 16 proc., przysługujący jedynie pracownikom sezonowym. (2445)

Pacjent z Junikowa. Wydział Zdrowia przy Prezydium MRN w Poznaniu rozwiązał umowę o pracę z dr. Krajnikiem, a na jego miejsce zaangażowano — zgodnie z obowiązującymi przepisami — innego lekarza. (2299)

Mieszkańcy z Jeżyca i stali Czytelnicy „Głosu”. O poruszonej przez Was sprawie pisaliśmy ostatnio kilkakrotnie i sprawę wyjaśnialiśmy. W tym wypadku nie możemy interweniować, ponieważ remont przewodów wodociągowych musi być przeprowadzony. (2883 i 2875).

Janina Stawka. — Dzierżążno. W konkursie pod hasłem „Zbieramy złom”, brały udział setki naszych czy-

telników. Jednak nie wszyscy posiadacze kuponów konkursowych zdobyli nagrody. Nazwiska szczęśliwych zwycięzców nagród zamieściliśmy w naszym piśmie. (2876)

Student Wiktor «Poznań». W sprawie uzyskania starych czasopism radzimy zwrócić się do zwrotni PPK „Ruch” przy ul. Kantaka nr 8/9. (2937)

A. B. — 101. — Poznań. Prosimy o przybycie do redakcji lub podanie adresu, a odpowiemy listownie. (2820)

Florian Kowalewski. — Poznań. Po 14 latach pracy — jako pracownikowi fizycznemu przysługuje Panu 30 dni urlopu. (3071)

W innych listach

Czytelnicy piszą:

GDY WYSOKOŚĆ

Twa przekracza 170 cm, nie przechodzi ul. Kosiańskię! — Markiza nad oknem wystawo w sklepu przy ul. Kosiańskiego, narożnik ul. Dzierżyńskiego, opuszczona jest zbyt nisko — 1,70 m od poziomu, a przecież i w Poznaniu zdarza się — i to nawet często — osoby, mające ponad 1,70 m wzrostu. (2666)

Z Ameryki do Europy

Droga rekordowych rzutów w młocie

Przed dwoma tygodniami świat sportowy zelektryzowała niecodzienna wiadomość: młody, 21-letni młotacz radziecki — Nienaszew pobił o 71 cm rekord świata, należący również do reprezentanta ZSRR — Kriwonosowa. Młot wyrzucony rękoma Nienaszewa wylądował w odległości 64,55 m od koła. Nawiązując do tego wydarzenia, opowiemy o historii rekordu w tej konkurencji lekkoatletycznej.

Rzuty ciężarami, przeważnie kamieniami, uprawiali ludzie od niepamiętnych czasów. Najlepszy „młotacz” zyskiwał w dawnych szczepach i plemionach miana bohaterów.

Swą obecną formę młot otrzymał jednak dopiero w tym czasie, kiedy Irlandczyki, emigrujący do Stanów Zjednoczonych przewieźli na nowy kontynent swój ulubiony sport — rzuty młotem. Młot waży 7,25 kg i umocowany jest na stalowym pręcie, długości 1,10 m, zakończonym trójkątnym uchwytem. Średnica koła, z którego zawodnik wyrzuca młot, wynosi 2,135 m.

W czasie pierwszych 25 lat uprawiania rzutu młotem (po raz pierwszy wprowadzono tę konkurencję na Olimpiadzie paryskiej w 1900 r.) weszły do historii lekkiej atletyki nazwiska Flanagan, Mc Gratha, Pat Ryana i O. Collaghana. Zawodnicy ci zyskali miano obywateli — ludzi szybkich jak pantera i artystów — w operowaniu młotem. Jedną z najtrudniejszych konkurencji lekkoatletycznych. Wierzyć wprost się nie chce, ale przez szybkie obroty zawodnika przy energicznym wyrzucie siłę młota oblicza się do mniej więcej 100 kg!

Zwycięzcą Olimpiady 1900 roku był Flanagan (USA). Osiągnął on 51 m. Sukces swój

powtórzył i na następnej Olimpiadzie w St. Louis (51,23 m). Cztery lata później w Londynie Flanagan znalazł konkurenta w rodaku Mc Grath'u, który jednak w decydującym starciu uległ dwukrotnemu mistrzowi olimpijskiemu.

25-letni rekord świata

Grath ustalił w 1911 roku rekord świata w tej konkurencji wynikiem 57,13 m. Zwiększył on pewnie na Olimpiadzie 1912 roku w Sztokholmie rezultatem 54,74 m. Zdawało się, że tak mocno wyrubowany rekord Gratha utrzyma się przez długie lata. Tymczasem... Pat Ryan (USA) w 1913 roku wynikiem 57,77 m ustanowił rekord świata, który przetrwał ćwierć wieku! Pojedynek Gratha i Ryana na Olimpiadzie w 1920 roku w Antwerpi zakończył się sukcesem nadzwyczaj szybkiego i silnego Ryana. Rzucił on 52,875. Uczestniczył również na Olimpiadzie w 1924 roku w Paryżu, gdzie zajął drugie miejsce.

Triumfem w dwóch następnych igrzyskach był Irlandczyk, lekarz O. Collaghan.

Hegemonię Irlandczyków i Amerykanów przerwał w igrzyskach 1936 roku w Berlinie Niemiec Hein, wynikiem 56,49 m. Srebrny medal zdobył Blask (Niemcy) 55,04 m. Hein potwierdził swoją formę, ustanawiając w 1937 roku rekord świata 58,24 m, jednak krótko potem Blask wynik poprawił, uzyskując 59,00 m.

Irlandczyk Collaghan przekroczył już przed wojną granicę 60 m, uzyskując na treningu wynik 60,07 m.

Po wojnie na liście najlepszych nie widzieliśmy reprezen-

Awans piłkarzy staroleckiej Stali

Jedenastka piłkarska Stali przy Państwowej Fabryce Maszyn Żniwnych przystąpiła w bieżącym sezonie po raz pierwszy do rozgrywek. Walcząc w klasie C uzyskała w 6 meczach — 11:1 pkt. i stosunek bramek 24:9. Z tegoż tematu zajął pierwsze miejsce i zdobyła awans do klasy B.

W ostatnim meczu piłkarze staroleckiej Stali pokonali drużynę Stali K-6 w stosunku 6:3. (x)

REDAKCJA: Poznań, ul. Grunwaldzka nr 19, II piętro, telefon nr 557-76, 648-85, 659-39, 657-05, 657-18, 629-52.

DRUKARNIA: Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka, Poznań. K-5-54314

Korespondenci SPORTOWI donoszą

Z okazji 30-lecia istnienia Szkolnego Klubu Sportowego przy Liceum Ogólnokształcącym w Wagrowcu zorganizowano turniej koszykówki i siatkówki drużyn męskich przy współudziale miejscowego Kolejarza, Zryw, Ogniwa i SKS Rogoźno.

W koszykówce SKS pokonał zespół Rogoźna — 44:29 i Kolejarz — 59:48. W siatkówce wagrowiecki SKS zwyciężył drużynę Rogoźna — 2:0. (Kdw)

W meczu o mistrzostwo powiatu w tenisie stołowym SKS Lic. Pedagogiczne zwyciężył II drużynę Ogniwa z Wagrowca — 7:3. (L)

Turniej siatkówki męskiej zorganizowany w Wagrowcu zakończył się sukcesem SKS Wagrowiec, który wygrał spotkanie z SKS Gniezno i reprezentacją Krzyża po 2:0. Drużyna SKS Wagrowiec pokonała SKS Gniezno — 2:0.

W piłce koszykowej mężczyzn uzyskano następujące wyniki: SKS Wagrowiec — SKS Krzyż — 52:23, SKS Gniezno — Kolejarz Krzyż — 98:2, SKS Wagrowiec — Kolejarz Krzyż — 74:23, SKS Gniezno — SKS Krzyż 86:30, SKS Gniezno — SKS Wagrowiec — 24:14. (L)

W A-klasie koszykówki bez zmian

Szósta kolejka II rundy A-klasowych rozgrywek w koszykówce męskiej przyniosła zwycięstwa faworytom. Przedownik mistrzostw AZS pokonał w Ostrowie rezerwy miejscowego Kolejarza 63:48.

Najgroźniejszy rywal akademików w walce o tytuł mistrza okręgu Kolejarz I b (Poznań) zdobył dalszy punkt, zwyciężając po ciekawej grze Kolejarza (Rawicz) — 62:57. W spotkaniu tym dobrze wypadł zdobywca 29 pkt. — Greda oraz Kłos z Poznania i Tarek z Rawicza. Pozostałe 4 mecze rozegrano w Poznaniu. Stalowiec zwyciężył z trudnym gnieźnieńskim Kolejarzem — 52:51, a Kolejarz II poniósł dwie porażki: z Gwardią I b — 41:61, i z Kolejarzem (Leszno) — 45:60. W zespole Kolejarza II wyróżnił się dobrą grą Cholewicki. W ostatnim meczu poznańska Gwardia uległa Sparcie (Gniezno) — 34:40.

Do końca rozgrywek pozostały jeszcze 3 kolejki spotkań oraz kilka zaległych meczów, ale sytuacja jest już właściwie wyjaśniona.

Pewnym kandydatem do zdobycia prawa ubiegania się o wejście do II ligi — jest AZS. Jedynym rywalem akademików są leszczyński Kolejarze, którzy mają jeszcze teoretyczne szanse wyprzedzenia poznańskich pod warunkiem rozstrzygnięcia pozostałych spotkań na swoją korzyść przy równoczesnych porażkach zespołu akademickiego. W dalszych rejonach tabeli nie zaszyły poważniejsze zmiany, poza tym, że Sparta (Gniezno) zdołała się oddalić od strefy spadkowej o 2 pkt. Wydaje się, że kwestia wyłonienia drugiego zespołu, który zostanie zdegradowany, rozstrzygnięciem się między drużynami Gwardii i Kolejarza (Gniezno), bo Kolejarz II nie już chyba nie uratuje od opuszczenia A-klasy.

TABELA

1. AZS (Poznań)	15	14	844:557
2. Kolejarz I b (P)	13	11	700:426
3. Kolejarz (Leszno)	14	10	801:633
4. Stal I b (Poznań)	13	7	692:675
5. Kolejarz I b (Ostr.)	13	7	629:675
6. Kolejarz (Rawicz)	14	7	729:766
7. Sparta (Gniezno)	14	5	586:707
8. Kolejarz (Gniezno)	14	3	542:677
9. Gwardia I b (P)	13	3	496:671
10. Kolejarz II (P)	15	1	484:834

Głos rozstrzelanych

„Kruszynko droga, synku kochany!

Gdy będziesz już duży, przeczytasz list twojego tatusia. Ten list jest pisany na trzy godziny przed śmiercią... Tak cię kocham, mój maleńki, tak bardzo, tak bardzo... Zostawiam cię z mamusią. Kochaj ją nade wszystko.

„Zginę odważnie, kruszynko kochana, za szczęście twoje, za szczęście wszystkich dzieci i ich mamus. Zachowaj dla mnie mały kącik w twym serduszu. Kącik całkiem malutki, ale za to tylko dla mnie. Nie zapominaj o twoim tatusiu.

Słowa miłości, bólu i pożegnania... autor ich, jeden z dowódców FTP — oddziałów partyzanckich Francuskiej Partii Komunistycznej — pułkownik Gilles, w ostatnim liście do żony pisał: „Dziś po południu zostanie rozstrzelany. Zginę wierząc w moim ideałach do ostatniego tchnienia”. I kończył list okrzykiem: „Niech żyje wolność! Niech żyje Francja!”

Niech żyje Francja! Dziś, gdy we francuskim Zgromadzeniu Narodowym toczy się debata nad haniebnym i zdradzieckim wnioskiem rządowym o ratyfikację tzw. układów paryskich, dziś, gdy decydować mają francuscy deputowani czy faszyzm niemiecki ma być znów uzbrojony za zgodą Francji — trzeba przypomnieć ten błomienny okrzyk, którym kończył swe ostatnie listy idący na śmierć francuski patriota.

Ginął z rak hitlerowców dumni, że gina za ojczyznę: „Nie ma nic piękniejszego, jak umrzeć za Francję” — pisał w ostatnim liście Georges Cloarec, marynarz z Tulonu, rozstrzelany w 1944 r. „Nie żałuję niczego, byłbym gotów rozpocząć życie na nowo w ten sam sposób” — zwierzał się przed śmiercią André Chassagne, stracony w 1943 r. Ta przewodnia myśl przewija się przez „Listy rozstrzelanych”, ogłoszone w „Czerwonej księdze francuskiego ruchu oporu”. Z ostatnich, tklivych i gorących, przemysłowych od dawna i bezładnych słów przebiega miłość do ojczyzny i głębokie przekonanie o słuszności wybranej drogi walki przeciwko hitlerowskiemu najeźdźcy.

Wzruszenie zaciska krtani, gdy czyta się listy najmłodszych:

„Zegnaj, ojcze, wskazywałeś mi zawsze drogę honoru i uczciwości. Możesz być ze mnie dumny, dałeś Francji dobrego syna. Nasza ofiara nie pójdzie na marne.

Zegnaj, mamó, ty, która wydałaś mnie na świat i troszczyłaś się o mnie. Bądź dzielna!”

Tak pisał do swych rodziców Julian Ducos, młody robotnik, rozstrzelany w 1944 r. Nie tylko on jeden rozstrzelał swych najbliższych do wytrwania, tłumaczyć słuszność swojej drogi. E. L. Champion, stracony

w 1943 r., w ostatnim liście do żony pisał: „To nie moja wina, wiesz dobrze sama, że nie mogłem dać ci takiego szczęścia, jakie obiecywałem sobie — walka o zdobycie szczęścia wymaga ofiar”.

Walka wymaga ofiar — mówili sobie bojownicy ruchu oporu, ginąc dla wyzwolenia ojczyzny wolności, walcząc przeciwko najeźdźcy. Byli to zaś ofiary i cierpienia, przechodzące ludzką wyobraźnię i wytrzymałość: przed odebraniem życia francuskim patriotom hitlerowcy pastwili się nad nimi nieludzko. Lecz i to nie było najgorsze. Najstraszniejsza była — zdrada.

„Zostałem ujęty przez... ludzi, którzy mają cześć nazywać się Francuzami” — skarżył się z gorczyca na kolaborantów Paul Camphin, rozstrzelany w 1943 r. Stracony zaś w roku następnym Jean Alazard w swym ostatnim liście pisał:

„Zbliża się chwila, kiedy znajdę się w szeregach tych, którzy zapłacili swym życiem za zbyt wielkie umiłowanie prawdziwej Francji. Umieram z czystym sumieniem: nikt nie wpadł przeze mnie. Ja, komunista francuski, nie pragnę rzezi po osiągniętych zwycięstwach. Pragnąłbym tylko, aby w należyty sposób zostali ukarani zdrajcy, którzy wydali naszą ojczyznę.

W obliczu śmierci życzę wam szczęśliwego życia. Bądźcie silni!”

Rozstrzelani nie zjawiają się w czasie debaty ratyfikacyjnej, by zażądać od deputowanych wypełnienia swego testamentu, gdy ta sama zdrada próbuje wciągnąć Francję w jeden szereg z jej oprawcami, a później wydać ją im na łup. Lecz głos rozstrzelanych, który przetrwał w ich ostatnich listach, podzieli najpełniej synowie Francji, podzieli lud francuski, który prowadzi nieustępliwa walkę przeciwko uzbrajaniu hitlerizmu.

Szesnastoletni chłopiec — Henri Fertet, choć zwierzał się w ostatnim liście: „A jednak trudno umierać” — pisał:

„Zolnierze już idą po mnie. Muszę się spieszyć. Litery skaczą, ale to tylko dlatego, że mam za mały ołówek. Nie obawiam się śmierci, sumienie mam tak bardzo spokojne!”

Tak, czyste mieli sumienie ci, którzy walczili i ginęli za swoją ojczyznę — za Francję, za Polskę, za Kraj Rad, za wyzwolenie Niemiec od hitlerowskiego kosmaru. Lecz nie będą mieli czystego sumienia ci deputowani francuskiego Zgromadzenia Narodowego, którzy poważa się głosować za uzbrojeniem zbrodniarzy, za uzbrojeniem katów Francji, morderców i zbrojnych hitlerowskich. I nie zaznają spokoju. Potępi ich prawdziwa Francja, potępi ich lud francuski, który nade wszystko tak jak rozstrzelani, miłuje wolność, pójkoj, ojczyznę.

W. Ch.

TEATR

OPERA — nieczynna

TEATR POLSKI — g. 19 „Stuby pańskie”

TEATR NOWY — g. 19 „Imieniny pana dyrektora”

KOMEDIA MUZYCZNA — g. 19.30 „Bosman z Bajki”

PAŃSTW. TEATR LALKI I AKTORA — g. 16.30 „Przygody misia z cyrku”

BAŁTYK — g. 14, 16, 18.15 i 20.30 „Złodzieje i policjanci” (włoski)

MUZA — g. 11, 16, 18 i 20 „Zagubione dzieciństwo” (angielski)

RIALTO — g. 16, 18 i 20 „Królowa balu” (radziecki)

WARTA — g. 14, 16, 18

CO gdzie kiedy

i 20 „Fanfan Tullipan” (francuski)

PIAST — godz. 17 i 19 „Uczta Baltazara” (polski)

PUSZCZYKOWO — g. 17 i 19 „Wassa Zeleznowa” (radziecki)

LUBON — g. 19 „Strajk w Szanghaju” (chiński)

FOTOPLASTIKON — g. 10-22 „Nad jeziorami Bawarii i w górach Tyrolu”

KLUB TPP-R — g. 19 „Oszczędność materiałów i surowców źródłem obniżki kosztów własnych w ZSRR” oraz film „Kurtyna w górę”

RADIO

PROGRAM II

Fala Poznania 249 m

Wiadomości: 5.05, 6.7, 7.40, 12.04, 14.17.30 (P), 18.15, 21.30 i 23.55.

Muzyka: 5.25 — rozrywkowa, 7.15 — koncert poranny, 8.05 — koncert włoskiej muzyki operowej, 12.10 — pieśni polskie, 12.25 — białoruskie i ukraińskie melodie ludowe, 14.30 — pieśni Greczaninowa, 15.15 — rozrywkowa, 16.10 (P) — wielkopolskie chóry amatorskie, 16.40 (P), 17.43 (P) oraz 18.20 — rozrywkowa i taneczna, 19.45 — kompozytor

tygodnia — Karol Szymanowski, 20.30 — „Wielkie nadzieje” — słuchowisko wg pow. K. Dickens.

Audycje inne:

5.10 — dla wsi, 6.33 — kalendarz radiowy, 7.45 — radiowy kurs języka rosyjskiego, 12.45 i 13 (P) — dla wsi, 16 (P) — pogadanka prof. Perkitnego pt. „Soki żywiczy”, 16.30 (P) — o czym mówią dr. 17 — dla dzieci pt. „Ze wspomnień samowara”, 17.40 (P) — konkurs regionalny, 17.55 (P) — opowiadania E. Pauksty pt. „Przygoda z dzikim”, 18.50 — po gadanka dr. Jana Zabińskiego pt. „Psy w rachunkach nie ustępują koniom”, 19 — muzyka i aktualności, 20.30 — „Wielkie nadzieje” — słuchowisko wg pow. K. Dickens.